

Mauri Routio 29.05.2018

Aselakiehdotus

Liitolle on toimitettu toukokuussa ehdotus uudeksi aselaiksi, jossa on huomioitu EU-direktiivin vaatimukset. Lakiin on lisätty kotimaasta tulleita tiukennuksia, jotka vaikuttava sekä reserviläisiin ja etenkin asekeräilijöihin. Sisäasiainministeriö järjesti 21.5. keskustelu- ja kuulemistilaisuuden koskien aselakiehdotusta. Paikalla oli noin 40 henkeä, sisäasiainministeriöstä, puolustusministeriöstä ja poliisihallituksesta. Muu yleisö oli etupäässä asealantoimijoita. Vastapuolelta äänessä oli vain sadan komitean edustaja. Asehistorian Liittoa edustivat Jukka Sassi ja Mauri Routio.

Tilaisuuden avasi SM:n Petri Knape. Tilaisuudessa esiteltiin ensin lakiehdotuksen tärkeimmät kohdat kolmena esityksenä ja sitten seurasi keskustelu- ja kyselyosuus.

Lain valmistelun aikataulu:

Työryhmä lainvalmistelua varten asetettiin 11.4.16, tässä oli edustajia: SM, PLM, ja Poha.

Lakiehdotus julkistettiin 3.5.18 ja lausunnot siitä pyydetään 1.6.18 mennessä.

Laki annetaan eduskunnalle ennen syysistuntokautta (elokuun lopulla?)

Laki on saatava voimaan viimeistään 14.9.18 direktiivin velvoittamana.

Merkittävimmät muutokset lakiehdotuksessa tilaisuuden esitelmien pohjalta

Laki on laadittu direktiivin vaatimusten mukaisesti ja sisältää tiukennuksia.

- Aseiden ja osien jäljitettävyyden parannus
- Sovelletaan keräilijöihin ja museoihin
- Aseiden säilytysäännökset

Aseen osat on ilmoitettava poliisille.

Isokapasiteettinen lipas katsotaan aseensa osaksi (kivääri yli 10, pistooli yli 20).

On ilmoitettava poliisille, jos ase lainataan pitemmäksi aikaa kuin 10 päivää.

Aseluvan ehtojen täyttymistä seurattava joka 5. vuosi (harrastuksen osoittaminen).

Lupa peruttava, jos ehdot eivät täyty.

Vaarallisimpana pidettävät aseet on kiellettävä. Kiellettyjen aseiden luokat EU-direktiivissä ovat:

- A6 sarjatuli
- A7 itse lataava + iso lipas
- A8 helposti lyhennettävät aseet
- A9, A-luokasta muunnetut aseet säilyvät muutoksenkin jälkeen A-luokassa

Hyväksytyt käyttötarkoitukset ERVA-aseille, vain 20 v täyttäneet):

- työ
- näytös
- asekeräily, museot
- asekauppiat
- urheiluamputat (SRA, PRACTICAL)
 - jäsen seurassa 12 kk,
 - 2 vuoden harrastus
 - selvitys aktiivisuudesta tai kilpailutoiminta

Seuraavassa asekeräilijöiden kannalta ongelmallisimmat kohdat aselakiehdotuksessa.

Asekeräilyn määrittely:

- säilytys kokoelmassa
- passiivinen hallinta
- lähtökohtaisesti AMPUMAKIELTO
- keräilijällä ei saa olla *erva* patruunoita

Osiin määrittely

- runko, sulkulaite ja niiden oleelliset osat
- rulla ja patruunapesä
- äänenvaimennin
- piippu
- isokapasiteettinen lipas [UUSI]

Erityisen ongelman tulevat muodostamaan starttiaseet. Muunneltavuuden määrittäminen on hankala asia. Tästä osoituksena ovat lukuisat oikeudenkäynnit. Myös muut muunneltavat esineet ovat tulossa lain piiriin. Sarjatuliaseiden laukaisukoneiston osat ovat nyt myös tulossa luvanvaraisiksi.

Lyhyiden aseiden kohdalla ehdotuksessa on pieni parannus, ongelmallinen luokka muu ase poistuu ja rajaa lyhyemmät aseet ovat kiellettyssä A-luokassa. Lyhyt ase on luokassa A8, pituus alle 60 cm (ennen raja 84 cm, tässä parannus verrattuna luokkaan muu ase). Taskuase mahtuu 130 x 180 mm laatikkoon, entinen revolverilaatikko jää pois. Tällöin osa taskuasealuokan revolvereista siirtyisi lupateknisesti helpompaan revolveriluokkaan.

Patruunat säilytettävä erillään aseista, ei välittömästi saatavissa.

Aseen osat merkittävä, ei äänenvaimennin eikä lipas.

Deaktivoitujen aseiden osat ovat nyt direktiivissä ja ilmoituksenvaraisia ja niiden myynnistä tai luovutuksesta koituu ongelmia. Jos deaktivoitu ase luovutetaan, sen deaktivointi on päivitettävä uusimpien määräysten mukaiseksi. Deaktivoitujen aseiden osat on ilmoitettava poliisille viiden vuoden kuluessa.

Vanha lupa on voimassa ehtoineen (luvan voimassaolon aikana), määräaikainen lupa on uusittava. Grand fathering -periaate: Isokapasiteettisten itse lataavien aikaraja on 12.6.2017. Tässä tulee ongelma, niille, jotka ovat ostaneet aseensa tämän päivämäärän jälkeen, mutta nykyisen lain ollessa vielä voimassa. Onko tarkoitus säätää takautuva laki? Harrastuksen jatkuvuuden osoitus ei koske mainittua aikarajaa ennen hankittuja aseita.

Uudet erva-aseet ovat lähinnä reserviläiskiväärejä isolla (yli 10 patruunan) lippaalla. Näihin luvan voisi saada määräaikaisen luvan maanpuolustus- tai urheiluammuntatarkoituksessa (SRA; Practical). Lupaehdot olisivat todella tiukat. Harrastuneisuus on osoitettava, vaadittaisiin mm. Puolustusvoimien lausunto, sodanajan sijoitus, MPK:n ammunnanjohtajan todistus. Aktiivisen harrastuksen osoittaminen on työlästä. On todettava, että saavutettu reserviläispoikkeus on vesitetty tiukoilla kotimaisilla vaatimuksilla ja nämä aseet jäisivät vain pienen joukon saataville.

JOS ON HALLUSSA LATAUSLAITE ILMAN LUPAA -> LUVAT ON PERUUTETTAVA. Lupien peruutus on erittäin voimakkaasti esillä lakiehdotuksessa ja annetaan vaikutelma, että lakiehdotukseen on laitettu useita miinoja ja voi tietämättään aiheuttaa pienestäkin syystä lupien peruuttamisen.

Keskusteluosuus

Keskustelut käytiin asiallisessa hengessä, äänessä olivat etupäässä aseihmiset, vastapuolta edusti vain sadan komitea. Vastauksia kaikkiin kysymyksiin ei saatu, osa kierrettiin, osaan tunnustettiin asioiden olevan kesken.

Ampumaurheiluliiton edustaja kysyi, miksi laissa on direktiiviä tiukempia määräyksiä?

Vastauksena on, että ampumaurheilijoiden on osoitettava harrastuneisuutensa myös uusille ERVA aseille. Vedottiin turvallisuuteen. Kerrottiin lain täyttävän direktiivin minimivaatimukset. Nämä tiukennukset eivät vaikuta kohtuuttomasti ampumaharrastukseen, eikä siinä ole lääkärin lausunnon vaatimusta, mitä muissa maissa on.

Kritisoitiin kahden vuoden harrastusvaatimusta sekä kiväärillä että pistoolilla. On ehdotettu ajan vähentämistä vuoteen. Esille nousi kysymys lippaista ja niistä muunnetuista esineistä, esim. kellot.

Kysymykseen vastattiin asiaa tutkittavan vielä ja etsittävän ratkaisua. Sama tilanne on myös keräilijöiden tiedostolupien kohdalla.

Kysyttiin mistä keräilyaseiden kiello johtuu. Sisäasian ministeriön edustaja sanoi, ettei ymmärrä miksi keräilyaseilla pitäisi ampua. Mutta ei vastannut kysymykseen direktiivistä. Todettiin kiellon olevan vain kiusantekoa. Tuotiin esille huoli keräilevien metsästäjien ampumisesta, ampumakiellon tullessa joudutaan hankkimaan ylimääräisiä aseita

Esille nousi kysymys seurojen aseiden yhteiskäytöstä ja miksi laissa ei mainita koulutuskäyttöä. Sisäasian ministeriön edustaja mukaan vain MPK:lle saisi antaa lupia ERVA-aseisiin. Kysyttiin aseiden lainaamisesta ja pidettiin 10 päivän aikaa liian lyhyenä. Pohan edustaja vetosi vaikeuksiin perikuntien pesänselvityksessä laina-aseiden ollessa kateissa.

Kritisoitiin liian tiukkaa aikataulua ja ettei saatu luonnoksia aikaisemmin. A-luokan ja ERVAN yhdistäminen tuo mukanaan vaikeuksia. Otetaanko lausunnot huomioon? Sisäasian ministeriön edustajan mukaan on noudatettu normaaleja lainsäädännön käytäntöjä. Sanoi asioiden olevan kuunneltuja, mutta ei aina huomioon otettuja. Suomi ei saa olla peränpitäjä EU-asioissa.

Esitettiin 5-vuotis tarkastelun sijasta luvanhaltijan itse tekemää ilmoitusta olosuhteiden muuttuessa.

Reserviläisten edustajat toivat esille seuraavat seikat:

1. PV:n tuki on tärkeää toiminnalle, mutta riittääkö sen resurssit lausuntoihin? Ei asevelvollisten asema?
2. Harrastuneisuuden osoittamisessa MPK:n kyky rajallinen.
3. MPK:n toiminta riippuu jäsenyhdistyksistä ja niiden henkilöjäsenistä.

Direktiivi on tiukka. Ei ole korostettu reserviläispoikkeusta. Kansallisessa puolustuksessa on ajettu niukkaa linjaa. Sijoitettuja on vähän. A-luokan aseiden saajia on lavennettava. Lisää luottamusta muihin päättäjiin.

Keskustelussa tuli esille muitakin kysymyksiä, mutta tilan puutteen vuoksi niitä ei esitetä tässä.

Yhteenveto:

Tässä lakiehdotuksessa tuntuu olevan pohjalla huomattava poliittinen ohjaus. Osa paikalla olevista viranomaisedustajista tuntui olevan vaivautuneita ja kykenemättömiä vastaamaan keskeisiin kysymyksiin. On toimittu suurella kiireellä ja direktiivillä on perusteltu kotikutoisia tiukennuksia. Laissa on paljon miinoja ja muita ansoja ja aseiden luvanhaltijan on oltava valppaana, ettei riko vahingossa määräyksiä, jotka johtavat luvan peruuttamiseen.

Keräilijöihin liittyviä erityisiä seikkoja:

- keräilyaseiden ampumakiello
- aseiden osien määrittely (erityisesti laukaisukoneisto)
- suurikapasiteettinen lipas on aseiden osa
- dekot on ilmoitettava 5 v aikana, ovat nyt ”puoliaseita”